

مقنع و سپیدجامگان

پاتریشیا کرون

مسعود جعفری جزی

فصلنامه علمی-پژوهشی

۹	.....	.....	.....	.....
۱۳	.....	.....	.....	.....
۲۷	.....	.....	.....	.....
۲۷	.....	.....	.....	.....
۳۷	.....	.....	.....	.....
۴۹	.....	.....	.....	.....
۷۷	.....	.....	.....	.....
۱۱۱	.....	.....	.....	.....
۱۱۵	.....	.....	.....	.....
۱۲۳	.....	.....	.....	.....
۱۲۸	.....	.....	.....	.....

نشرنامه
تهران
۱۳۹۲

فهرست مطالب

زان ازلی نسوز که سرور نماید
در تو زیادت نظاری که در نماید
خوش بنگر در همه خورشیدوار
تا بگذرانند که افسرد نماید

If I can stop one heart from breaking
I shall not live in vain
or help one fainting robin
unto his nest again
I shall not live in vain.

برای محسن آشنایی و مهر بین ربا و صحبت بین شایه‌اش

پ. کسروی

۴. شهری

۹	..... سرآغاز
۱۳	..... گفتار نخست: مقنّع
۲۷	..... گفتار دوم: داستان مقنّع در تاریخنامه‌ی طبری
۲۷	..... — مقدمه
۳۷	..... — متن داستان
۴۹	..... — شرح و تفسیر
۷۷	..... — تحلیل
۱۱۱	..... گفتار سوم: سپیدجامگان به روایت ابوتّمّام
۱۱۵	..... گفتار چهارم: ابوتّمّام و سپیدجامگان
۱۴۳	..... کتاب‌شناسی
۱۴۸	..... نمایه

سرآغاز

کتاب حاضر شامل چهار گفتار است: در گفتار نخست ترجمه‌ی فارسی مدخل «مقنّع» دانشنامه‌ی ایرانیکا آمده است. اصل انگلیسی این مقاله را پاتریشیا کرون نوشته است.¹ گفتار دوم که تألیف مشترک پاتریشیا کرون و مترجم فارسی است، پیش از این در دو شماره از مجله‌ی مدرسه‌ی مطالعات شرقی و آفریقایی لندن چاپ شده است.² گفتار سوم شامل ترجمه‌ی فارسی بخش سپیدجامگان کتابی است که یکی از داعیان اسماعیلی در باب عقاید فرقه‌های مختلف نوشته است.³ گفتار چهارم که آخرین بخش کتاب را شکل می‌دهد ترجمه‌ی فارسی مقاله‌ای است که اصل انگلیسی آن به قلم پاتریشیا کرون منتشر شده و به تحلیل اطلاعاتی می‌پردازد که همان داعی اسماعیلی در باب سپیدجامگان فراهم آورده است.⁴

در گفتار نخست با سیمای کلی مقنّع و چگونگی قیام او و فرجام کارش به اختصار آشنا می‌شویم. گفتار دوم خود شامل چهار بخش فرعی است: مقدمه، متن تصحیح‌شده‌ی ماجرای مقنّع در تاریخنامه‌ی طبری، شرح و تفسیر این متن

1. Patricia Crone: "Moqanna", *Encyclopaedia Iranica*.

2. Patricia Crone and Masoud Jafari Jazi: "The Muqanna' narrative in the *Tārīkhnāma*, Part I, Introduction, edition and translation", *Bulletin of SOAS*, 73, 2 (2010), 157-177.

Patricia Crone and Masoud Jafari Jazi: "The Muqanna' narrative in the *Tārīkhnāma*, Part II, Commentary and analysis", *Bulletin of SOAS*, 73, 3 (2010), 381-413.

3. W. Madelung and P. Walker, ed. and tr.: *An Ismaili Heresiography, The Bab al-Shayṭān from Abū Tammām's Kitāb al-Shajara*, Leiden, 1998, 76-9/74-7.

(متن عربی و ترجمه‌ی انگلیسی)

4. Patricia Crone: "Abū Tammām on the Mubayyida", in *Fortresses of the Intellect*.